

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de Hotărârea privind organizarea și funcționarea
Centrului Național de Management al Crizelor
și modificarea unor hotărâri ale Guvernului

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului „Privind organizarea și funcționarea Centrului Național de Management al Crizelor și modificarea unor hotărâri ale Guvernului” a fost elaborat de către Cancelaria de Stat.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul Hotărârii de Guvern „Privind organizarea și funcționarea Centrului Național de Management al Crizelor și modificarea unor hotărâri ale Guvernului” este elaborat în temeiul art. 7 lit. d) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern, al art. 17 alin. (1) din Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate și al art. 40 alin. (3) din Legea nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză, având în vedere obligațiile Republicii Moldova de a-și consolida capacitatea instituțională în materie de prevenire, pregătire, răspuns și recuperare la și după situații de criză, în concordanță cu standardele internaționale și angajamentele asumate prin tratate internaționale, inclusiv cele ce decurg din Acordul de Asociere RM–UE, Parteneriatul Estic și din cadrul de cooperare cu ONU, NATO și alte organisme și organizații internaționale.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
În prezent, Republica Moldova elaborează un sistem normativ și instituțional integrat pentru gestionarea situațiilor de criză, cu o abordare coerentă, predictibilă și eficientă. Lipsa unui cadru legislativ unitar limitează capacitatea instituțiilor de a coopera operativ și de a acționa rapid în cazul unor amenințări complexe, cu impact sistemic (ex. energetic, sanitar, economic sau de securitate). Printre deficiențele identificate în cadrul legislativ actual se numără: absența unui for decizional și a unei entități distincte care să preia întreaga responsabilitate de coordonare a managementului crizelor, în special pe cea de prevenire și pregătire pentru situații de criză, dar și pe cea de coordonare în timpul răspunsului la criză și care să extragă, totodată, lecții de învățat în mod sistematic și cu un impact eficient sau inexistența unui mecanism formal de coordonare interinstituțională pe timpul gestionării unei crize.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Proiectul prevede constituirea Centrului Național de Management al Crizelor ca autoritate administrativă centrală din subordinea Guvernului, care coordonează, la nivel național, ansamblul activităților de management a crizelor în domeniile de prevenire, pregătire, răspuns și recuperare după crize și crize majore și, respectiv, aprobarea: - Regulamentului privind organizarea și funcționarea Centrului Național de Management al Crizelor, conform anexei nr.1, - structurii Centrului Național de Management al Crizelor, conform anexei nr.2, - modificărilor ce se operează în unele acte normative, conform anexei nr.3. Conducerea Centrului va fi exercitată de către un director general, numit și eliberat din funcție de către Guvern, la propunerea Prim-ministrului, în condițiile Legii nr.248/2025 privind managementul situațiilor de criză și de către un director general adjunct care este

funcționar public de nivel superior, numit în funcție pe criterii de profesionalism.

Potrivit proiectului, Directorul general al Centrului Național de Management a Crizelor va emite un ordin privind atribuțiile standard pe care trebuie să le îndeplinească coordonatorii pregătirii pentru managementul situațiilor de criză și punctelor de contact disponibile 24/7 din cadrul autorităților și instituțiilor publice.

Totodată, autoritățile și instituțiile publice, vor asigura înființarea conform Legii nr. 248/2025 privind managementul situațiilor de criză, a unei funcții de coordonator al pregătirii pentru managementul situațiilor de criză, precum și a unui punct de contact disponibil 24/7 pe problematica managementului situațiilor de criză, în limitele efectivului-limită aprobat.

Personalul Centrului va fi constituit din personal propriu și personal detașat, respectiv persoane cu funcții de demnitate publică, funcționari publici cu statut special, inclusiv militari și ofițeri de informații și securitate, funcționari publici și personal contractual. Salarizarea funcționarilor publici cu statut special detașați se face din bugetul Centrului, în condițiile legii.

De remarcat că, potrivit prevederilor Legii nr.248/2025 Centrul urmează a fi format din subdiviziuni de profil (Direcția de Informații Integrate și Direcția de Planificare a Managementului Crizelor) și subdiviziuni de suport. Totodată, Centrul va înființa și menține operațională Platforma Națională de Răspuns la Criză, constituită ca centru operațional, fără activitate permanentă, ce poate fi activat la constatarea iminenței sau manifestării unei situații de criză.

Acoperirea cheltuielilor de personal pentru efectivul-limită al Centrului va fi asigurată din contul a 50 de unități de personal vacante/sub moratoriu identificate în cadrul structurilor Ministerului Afacerilor Interne, indicate conform anexei nr.3 la proiect, precum și din contul unităților vacante/sub moratoriu din cadrul IMSPD „Serviciul Medical al Ministerului Afacerilor Interne” și din cadrul Clubului Sportiv Central „Dinamo”. În contextul reducerii a 50 de funcții din cadrul MAI, în vederea creării Centrului Național de Management al Crizelor este de reliefat că mijloacele necesare pentru salarizarea acestora în calcul pe an constituie 7 964,15 mii lei. Adicional 50 de unități vor fi preluate din contul unităților vacante/sub moratoriu din cadrul Agenției pentru Gestionarea Serviciilor Sociale cu Specializare Înaltă, autoritate administrativă în subordinea Ministerului Muncii și Protecției Sociale.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În cadrul procesului de evaluare a opțiunilor alternative, pentru soluționarea problemelor identificate, au fost analizate mai multe opțiuni, inclusiv cea de „a nu face nimic”. Instituirea Centrului răspunde necesității de consolidare a capacității instituționale a statului în domeniul prevenirii, pregătirii, răspunsului și recuperării în situații de criză și crize majore. Fragmentarea actualei infrastructuri instituționale, lipsa unui mecanism centralizat de coordonare și reacție, precum și lecțiile învățate din crizele recente (sanitare, energetice, climatice, cibernetice, geopolitice), evidențiază necesitatea unei structuri naționale permanente, cu atribuții clare și competențe operaționale. Modelul de organizare și funcționare al Centrului este aliniat practicilor existente în alte state membre ale Uniunii Europene, precum Estonia, Germania, Letonia sau Franța, unde centre similare activează sub autoritatea guvernului și au dovedit eficiență în reacțiile integrate la crize complexe.

În același timp, crearea Centrului permite economii de scară și optimizarea resurselor existente, evitând suprapunerile și lacunele funcționale existente în infrastructura actuală. În acest sens, Centrul reprezintă o investiție strategică în reziliența statului și capacitatea sa de a răspunde unitar, profesionist și coordonat oricărui tip de criză majoră, fiind un pilon esențial pentru modernizarea guvernantei în domeniul securității naționale și

interesului public.
4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public
Adoptarea proiectului de hotărâre va avea un impact semnificativ asupra modului în care instituțiile și autoritățile publice vor gestiona situațiile de criză. Aceste măsuri vor permite o coordonare mai eficientă, o comunicare mai rapidă și o reacție mai bine organizată, sub o coordonare eficientă a Centrului Național de Management al Crizelor. Pe termen scurt, va fi necesară adaptarea structurii instituționale existente, însă pe termen mediu și lung se preconizează o îmbunătățire vizibilă a capacității administrației publice de a răspunde la crize complexe, reducând riscurile și costurile acestora.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Proiectul de hotărâre prevede alocarea de resurse financiare din bugetul de stat, necesare pentru acoperirea cheltuielilor de personal pentru cele 30 unități de personal, prin deblocarea graduală de sub moratoriu al funcțiilor publice vacante pentru a fi redistribuite în vederea organizării și funcționării Centrului Național de Management al Crizelor. Pentru anul 2025 vor fi necesare mijloace financiare în valoare de 2 mln. lei pentru cheltuieli de personal și cheltuieli administrative, în condițiile Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar și Legii bugetului de stat pentru anul 2025 nr. 310/2024. Pentru anul 2025 bugetul Centrului Național de Management al Crizelor va fi parte componentă a bugetului Cancelariei de Stat, care se elaborează, se aprobă și se administrează conform principiilor, regulilor și procedurilor prevăzute de Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014. Pentru anul 2026, în urma modificării cadrului normativ aferent salarizării în sectorul bugetar, cheltuielile de personal pentru 30 unități de personal vor constitui aproximativ 12 milioane lei. În acest sens, cheltuielile de personal aferent salarizării presupun stabilirea valorii de referință similar aparatelor centrale ale ministerelor, stabilirea sporului specific de 20% și extra clase de salarizare pentru personalul din cele 2 subdiviziuni strategice de profil (Direcția de Informații Integrate și Direcția de Planificare a Managementului Crizelor). Din resursele financiare alocate de partenerii de dezvoltare vor fi parțial acoperite costurile administrative necesare pentru buna organizare și funcționare a Centrului - dotarea, dezvoltarea capacității administrative, a competențelor profesionale ale personalului, etc.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Sectorul privat va fi implicat în mod activ în procesul de pregătire pentru gestionarea crizelor. Operatorii economici vor avea obligația să elaboreze planuri proprii de acțiune, să desemneze puncte de contact și să colaboreze cu autoritățile în caz de criză. Costurile de conformare vor fi proporționale cu dimensiunea și natura activităților desfășurate. De asemenea, parteneriatele public-private vor contribui la asigurarea bunurilor și serviciilor esențiale în caz de criză. În ansamblu, proiectul urmărește colaborare echilibrată între sectorul public și cel privat, fără a introduce sarcini administrative disproporționate.
4.4. Impactul social
Proiectul de hotărâre are un impact social pozitiv, vizând protejarea vieții și sănătății populației în situații de criză. Grupurile vulnerabile vor beneficia de măsuri mai rapide și mai bine coordonate de sprijin, iar populația va avea acces la informații clare și actualizate în timp util. Pe termen mediu și lung, se așteaptă o creștere a încrederii în instituțiile publice, o mai bună protecție socială în caz de urgență și o reducere a efectelor negative asupra calității vieții. Nu au fost identificate riscuri semnificative de discriminare. Dimpotrivă, proiectul contribuie la eliminarea inegalităților în accesul la protecție și sprijin în situații de criză.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Aplicarea hotărârii poate implica prelucrarea unor date cu caracter personal, în special în contextul avertizărilor, evacuărilor, acordării ajutorului de urgență sau monitorizării riscurilor. Prelucrarea se va realiza doar în scopuri legitime, în conformitate cu legislația privind protecția datelor. Operatorii autorizați vor respecta obligațiile privind confidențialitatea, durata stocării și accesul la date. Se vor aplica garanții clare pentru prevenirea abuzurilor, inclusiv prin audituri și supravegherea activităților de prelucrare.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Hotărârea promovează egalitatea de tratament și vizează protejarea tuturor persoanelor, indiferent de sex, gen sau alte criterii. Nu sunt prevăzute măsuri care să favorizeze direct un anumit grup, însă cadrul general este construit astfel încât să prevină orice formă de discriminare. Prin asigurarea unui răspuns echitabil în criză și prin acces egal la informații și sprijin, actul normativ contribuie la consolidarea echității sociale și de gen.
4.5. Impactul asupra mediului
Deși obiectul principal al proiectului de hotărâre nu este cel de mediu, implementarea sa poate avea efecte pozitive indirecte asupra protecției acestuia. Prin prevenirea și gestionarea eficientă a crizelor de mediu (ex. poluare, dezastre naturale, secetă), hotărârea contribuie la reducerea impactului asupra ecosistemelor și a resurselor naturale. De asemenea, planurile de răspuns vor include măsuri pentru limitarea daunelor ecologice și restabilirea echilibrului după crize.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Adoptarea hotărârii va contribui la modernizarea administrației publice, la consolidarea culturii de securitate națională, la prevenirea și răspunsul eficient în situații de criză și criză majoră. Se așteaptă o îmbunătățire a rezilienței instituționale, o creștere a capacității de reacție în situații complexe, precum și un impact pozitiv asupra incluziunii sociale, prin reducerea expunerii categoriilor vulnerabile la efectele negative ale crizelor. De asemenea, hotărârea susține digitalizarea prin promovarea sistemelor de monitorizare, alertare și comunicare integrate.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Proiectul de hotărâre este compatibil cu legislația Uniunii Europene și contribuie la alinierea Republicii Moldova la standardele și cerințele europene în materie de gestionare a situațiilor de criză.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În vederea respectării prevederilor art.9 din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, precum și conform prevederilor pct. 177 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, a fost publicat anunțul privind inițiativa de elaborare și consultarea publică a proiectului de hotărâre a Guvernului privind organizarea și funcționarea Centrului Național de Management al Crizelor https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14889 . Prezentul proiect a fost supus consultării publice, conform art. 32 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, fiind publicat pe site-ul web oficial al Cămarilor de Stat https://gov.md/node/991 .
7. Concluziile expertizelor
Proiectul va fi supus expertizei juridice conform art. 37 și expertizei anticorupție conform prevederilor art. 36 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Informația privind rezultatele expertizei juridice și anticorupție urmează a fi inclusă în sinteza obiecțiilor și propunerilor urmare a recepționării rapoartelor din partea autorităților de resort.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
În eventualitatea necesității unor intervenții identificate la etapa de avizare, se vor opera modificările necesare în actele normative relevante.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Pentru punerea în aplicare a noii hotărâri este necesară consolidarea capacităților instituționale existente, inclusiv prin alocarea resurselor financiare în bugetele anuale, instruirea personalului, elaborarea metodologiilor de intervenție și dezvoltarea sistemelor informatice de coordonare și avertizare. Capacitățile materiale și umane vor fi dezvoltate progresiv, prin utilizarea instrumentelor naționale, dar și cu sprijinul partenerilor de dezvoltare, inclusiv prin proiecte de asistență tehnică și instruire. Monitorizarea implementării prevederilor va fi realizată de către instituțiile implicate în gestionarea crizelor. Performanța actului normativ va fi evaluată anual, pe baza unor indicatori de rezultat și de impact, stabiliți prin regulament, care vor viza, printre altele: gradul de instituționalizare a structurilor de gestionare a situațiilor de criză, timpul de reacție în situații de criză, eficiența comunicării interinstituționale, precum și nivelul de pregătire al personalului. Rezultatele evaluărilor vor fi reflectate în raportul anual privind starea capacităților naționale de răspuns la situații de criză, care va fi prezentat Guvernului, până la data de 1 septembrie.

Secretară de Stat a Guvernului /semnat electronic/ **Ana CALINICI**